

2022-mut Aningaasanut Inatsisissatut siunnersuut

(Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Tunngassutilinnut Naalakkersuisoq)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Tunngassutilinnut Naalakkersuisoq)

Pingajussaaneerinninneq**Aallaqqaasiut**

Aallaqqaammut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq 2022-mut aningaasanut inatsisissamut ilassutissatut isumaliutissiisummik sukkasuumik, Naalakkersuisullu pingajussaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuutaannik suliaqarnerannut, Naalakkersuisut sinnerlugit qutsavigissavara.

Allannguutissatut siunnersuutit saqqummiunneqartut 2022-mut aningaasanut inatsisip IS-imi 2022-mi 7,6 mio. kr.-nik sinneqartuussaaq. Ukiunut aningaasanik inatsisiliorfiusunut tamanut 2022-2025 107,7 mio. kr.-nik sinneqartooruteqartoqarpoq.

2022-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut

Partiit Inuit Ataqtigiit, Naleraq, Demokraatit Atassutillu akornanni 2022-mut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissuteqartoqarput. Taamaalilluni 2022-mut aningaasanut inatsit partiinit amerlanerussuteqarluartunit tunuliaqutserneqarpoq. Tamatuma nuannaarutigisorujussuugakku Naalakkersuisut sinnerlugit oqaatigissavara.

Isumaqatigiissut oqaaseqarsinnaanermut killiliussat pissutigalugit nassuiaatigisinnaasannit amerlanerusunik suliniutinik imaqarpoq.

Qaqortumili mittarfiup 1500 meterinik takissusillip aningaasalersorneranut isumaqatigiissuteqarnerup iluatsinnera Naalakkersuisut immikkut erseqqissaatigiumavaat.

Innuttaasut ulluinnarni inuunerat oqinnerulersinniarlugu kaffinut, tiinut timmiaatinullu eqqussuinermi akitsuut ulloq 1. januar 2022 atuutilersumik atorunnaarsinneqarpoq. Suliniut atuisut ulluinnarni inuunerannik oqinnerulersitsinissamut aningaasaqarnikkullu naligiinnerunissamik qulakkeerinninniarnermut alloriarneruvoq siulleq.

Aalisakkanut akitsuutitut tunngatillugu, sinerissap qanittuani qaleralinniarnermut akitsuut atorunnaarsinneqarpoq. 2022-mi atorunnaarsitsisoqarpoq. Sinerissap qanittuani qaleralinniarniluni aalisarneq aalisarnermut inatsisissamut siunnersuummi, Naalackersuisut 2022-mi tusarniaassutigisassatut nassiunneqarnissaanut naatsorsuutigineqartumi, ilaassaaq. Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermut akitsuummik atorunnaarsitsineq avataasiorluni raajarniarnermi qaleralinniarnermilu akitsuutit qaffanneqarnerisigut aningaasalersorneqassaaq.

2022-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi utoqqaat inuuniarnermikkut atugaannik pitsanngorsaansamut 2022-mi aningaasaliissutit 15 mio. kr.-t, kingornalu ukiumoortumik 30 mio. kr.-t immikkoortinneqarput. Aningaasat tunngaviumik soraarnerussutisiat aningaasartaasa qaffanneqarnerannut atorneqassasut isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiissutigaaq, taamaalilluni taakku 64.239 kr.-nit 73.239 kr.-nut qaffanneqassapput. Aammattaaq siusinaartumik soraarnerussutisiat 5 procentit missaannik qaffanneqarput. Taammattaaq siusinaartumik soraarnerussutisialinnut ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmiittunut, kiisalu utoqqalineri soraarnerussutisialinnut nammineq angerlarsimaffimmiingitsunut soraarnerussutisiat qaffanneqarput. Qaffaassutit 2022-mi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni utoqqalineri siusinaartumillu soraarnerussutisiat pillugit inatsisissatut siunnersuut suliarineqareerpat ulloq 1. juli 2022-mi atuutilersumik pissapput.

Aningaasanik taakkunanga atugassanngortitsineq kisimi naammangilaq, utoqqarnullu susasaqarfimmi ataqatigiissumik siunissamullu ungasissumut sammisumik politikimut ataqatigiissillugu isigineqartariaqarluni. Naalackersuisut 2022-mi ataatsimut utoqqarnut periusissiamik, ukiuni aggersuni qulinit 15-inut inuiaqatigiinni utoqqaat amerlinissaannik aallaaveqartumik saqqummiussinissartik naatsorsuutigaat. Tamanna pitsaasumik naapertuuttumillu kommunit Namminersorlutillu Oqartussat akornanni sulianik agguaaqatigiinnissamik pisariaqartitsivoq. Utoqqarnut periusissiaq utoqqaat pitsaasumik inuuneqarnissaannik aallaaveqarpoq, inissianillu utoqqarnut naleqquttut utoqqaallu illui amerlanerit pisariaqartinneqassallutik. Ullumikkut aningaasanut inatsimmi kommuninut taamaattunik sanaartornissamut tapiissuteqarnissamut periarfissaqareerpoq. Maannakkuugallartoq taanna aallaavigalugu sulisoqarpoq, tassani Avannaata Kommunia suleqatigalugu aallaqqaammut Ilulissani utoqqaat illussaannik nutaamik pilersaarusiornissamut kommunimut tapiissuteqarsinnaaneq ilanngullugu.

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap pingajussaaneerinninnissamut isumaliutissiissutaa

Maanna pingajussaaneerinninnermut Naalackersuisut aningaasaliissutitut allannguutissatut siunnersuutitut 94-inik oqaasertaliussanullu allannguutissatut siunnersuutitut 17-inik saqqummiussipput. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap ilassutitut isumaliutissiissummi pingajussaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuutitut tamakkerlugit sukumiisumik suliarissallugit toqqarpaa, taamaalillunilu ilassutitut isumaliutissiissut Inatsisartut – tamallu nunatta missingersuusiorneqarnerannut paasisaqarnissaannut – Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik ikorfartuilluartuuvoq.

Naalakkersuisut sinnerlugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq, ataatsimiititaliamilu amerlanerussuteqartut Naalakkersuisut pingajussaaneerinninnermut allannguutissatut siunnersuummi saqqummiussaata tamakkerlugit akuerineqarnissaannik inassuteqarnerat annertuumik iluarisimaarlugu oqaatigissavara.

Minnerunngitsumilli ataatsimiititaliap isumaqatigiittup, inatsisartuni partiit tamarmik, aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip akuerineqarnissaannik inassuteqarnera qujassutigissavara.

Naggasiut

Paasisat malillugit ukiorpassuannortuni aatsaat siullermeertumik Inatsisartuni partiit tamarmik ukiumut aningaasanut inatsisissap inaarutaasup taparserneqarnissaanut piumassutsimik ersersitsipput. Tamanna Naalakkersuisut ajugaanerattut isigineqassanngilaq – tamanna tamat oqartussaanerata suleqatigiissup ajugaanerannik ersersitsineruvoq, tamannalu isummavut assigiinngitsut akimorlugit immitsinnut assatsinnik isaatseqatigiillutalu ammasumik naalaarluta isummanik ataatsimoorusserusunnitsinnik ersersitsineruvoq. Avissaartuunneq, sumiiffinnik ingasaassilluni pingaartitsineq imaluunniit pinngitsuugassaannigitsunik piumasaqartarneq inuiaqatigiinnut iluaqutaanngilaq. Ammasuunneq immitsinnullu paaseqatigiissinnaanerput innuttaasunut iluaqusiivoq. Tamanna siunissamut isigisunik aaqqiissuteqarlutalu naapeqatigiissinnaanitsigut.

Naggataagullu aningaasanut inatsimmi kissaatit tamakkerlugit akissaqartissinnaannginnerannik unneqqarinnitsigut innuttaasut iluaqutserpavut. Kikkut tamarmik piumasatik tamakkerlugit pisinnaanngilaat, kissaatillu isumassarsiallu ilaasa naaggaarnissaat pisariaqartarpoq. Inatsisartutut innuttaasutullu immitsinnut piumasaqarfigisinnaanerput, arlaasalu allanit pingaernerunerannik nassuerutiginnissinnaanerput ersigissanngilarput. Inuiaqatigiit annertuumik ataqatigiittut pitsaasumillu aningaasaqarnikkut inassisimasut attannissaanni, uagut politikerit ilaatigut uatsinnut innuttaasunullu annernarsinnaasunik aalajangersinnaanermut sapiissuseqarnissarput pisariaqarpoq. Meerartatta pitsaanagerusumik siunissaqarnissaat qulakkeerniarlugu aalajangersinnaanermut sapiissuseqartariaqarpugut, aamma tamanna kinguaariit maanna inuusut iluaqutissarisatsinnik annasaqarnermik kinguneqaraluarpalluunniit.

Tamanna politikikkut sapiissuseqarnermut tunngavoq, sapiissuserlu tamanna Inatsisartut ullumikkut partiit tamarmiullutik aningaasanut inatsimmik tamarmiusumik akuersinermikkut takutitsisut takusinnaavara. Tamannalu Naalakkersuisut sinnerlugit uummammik pisumik qujassutigaaara. Tamanna ukiuni aggersuni aaqqissuusseqqinnissanik arlalinnik ingerlatsinissamut toqqammavissiilluartoq oqarumavunga.

Tassunga tapiliullugu Naalakkersuisut sinnerlugit 2022-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik maani Inatsisartuni, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmi kiisalu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap ataatsimiinnerpassuini, suleqataasut tamarmik tunniusimalluinnarlutik suleqataanerata qujassutigerusuppara.

Taama oqaaseqarlunga inersuarmi maani pitsaasumik angusaqarfiulluarmillu oqallittoqarnissaa qilanaarigakku oqaatigissavara.